

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Jak rozmawiać z dziećmi o pieniądzach?

Jolanta Łysakowska i Tomasz Gluźniewicz
Fabryka Kreatywności w Chorzowie

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
17.10.2016

Organizatorzy

*Edukacja i świadomość finansowa
to dwa czynniki
umożliwiające właściwe zarządzanie finansami
gospodarstwa domowego.*

„Istotą edukacji finansowej jest zrozumienie przez dziecko związku pieniądza z pracą, poznanie wartości pieniądza, kształtowanie racjonalności wydawania pieniędzy, a także poznanie podstaw operowania kapitałem.

Z wiekiem dziecka rosną wydawane na nie sumy, ale szacunek do pieniędzy nie rośnie ani automatycznie, ani proporcjonalnie do wzrostu wydawanych kwot.”

dr Aleksandra Piotrowska - psycholog dziecięcy

<http://nf.pl/manager/edukacja-finansowa-najmlodszych-jest-konieczna,,47741,161>

Myślenie dziecka:

Dziecko nie rozumie zależności
między pracą rodziców a pieniędzmi.

Nie ma pojęcia, że pieniądze mogą się skończyć.

Nie rozumie, że pieniędzy może brakować.

Wie, że rodzice mają pieniądze, za które w sklepie
można dostać różne rzeczy.

Myślenie dziecka

Małe dziecko: jeden pieniążek = jedna rzecz

6-7 lat: drobne zakupy, wyliczanie reszty

(dodawanie, odejmowanie).

Brak rozumienia mechanizmów finansowych.

Młodzież – stopniowe rozumienie zjawisk finansowych.

Skąd rodzice (dorośli) biorą pieniądze?

- z bankomatu (ze ściany)

- z szafy 😊

- .....

Jak uczą się dzieci?

Dzieci uczą się obserwując dorosłych, robią to samo co ich rodzice. Naśladują zachowanie, uczą się tego, czego doświadczają.

Dlatego warto wybierać się na wspólne zakupy, wspólnie decydować o wybranych produktach, bawić się w liczenie pieniędzy, bawić się w sklep.

Podczas wspólnych zakupów rodzice mają okazję do:

- porównywania cen
- wartościowania produktów
- szukania okazji
- zastanowienia się co to jest promocja?
- przemyślenia, czy ta rzecz jest potrzebna?

Jak rozmawiać z dziećmi o pieniądzach?

- prostym językiem, dostosowanym do poziomu rozwoju dziecka
- szczerze mówić na temat potrzeb rodzinnych i możliwości innych zakupów
- ze zrozumieniem dla potrzeb dziecka – dyskutować i dochodzić do kompromisów
- uważnie słuchać
- stosować komunikat „JA”
- udzielać konstruktywnych informacji zwrotnych
- chwalić 😊

Inteligencja finansowa – co rodzice wiedzą co mówią swoim dzieciom na temat pieniędzy?

- Pieniądze nie rosną na drzewach....
- Bogaci ludzie są nieuczciwi...
- Pierwszy milion trzeba ukraść...

Do czego potrzebne są pieniądze?

Co możesz dostać bez pieniędzy?

Czego nie kupisz za pieniądze?

Włącz myślenie

Zakupy potrzebne: .....

Zakupy zachcianki: .....

Zanim kupisz przemyśl – kupujemy emocjami.

Reklamy: *Musisz to mieć...*

Jesteś tego warta...

Twój sąsiad będzie Ci zazdrościł...

(czy rzeczy określają Twoją wartość?)

Zakupy to umiejętność wybierania i rezygnowania.

Kieszonkowe – ustalane wspólnie

- **Ile** – wielkość kwoty; weź pod uwagę wydatki i oszczędności.
- **Na co** – rodzaj wydatków, które będą pokrywane z kieszonkowego (konsekwencje).
- **Kiedy** – termin wypłaty.
- Kieszonkowe a obowiązki domowe i wyniki w nauce.

Rozwijaj przedsiębiorczość

Wolisz mieć 100% ze swojej pracy
czy
1% z pracy 100 osób?

Duże marzenia – Duży cel – Duże pieniądze

„Głównym powodem naszych kłopotów finansowych jest to, że mimo długich lat nauki, nie nabywamy w szkole wiedzy o pieniądzach. Tak więc uczymy się pracować za pieniądze, a nie uczymy się o tym, jak pieniądze powinny pracować dla nas.”

Robert Kiyosaki

Edukacja finansowa w praktyce

- Mój własny portfel
- Lista wydatków
- Wspólne zakupy
- Zabawa w sklep
- Skarbonka z przegródkami
- Sprawiedliwe dzielenie kosztów:
"Ja dam tyle, a resztę zaoszczędzisz sam,,
- Tablica wydatków
- *Gry planszowe np. Monopoly, Cashflow.*

Literatura

Gąsiorowska, A. (2013). Skala Postaw Wobec Pieniędzy SPP. Konstrukcja i walidacja narzędzia pomiarowego.

Psychologia Ekonomiczna, 3

Tyralik, E. (2010). Jak wprowadzać małe dziecko w świat pieniędzy.

Źródło online: <http://nf.pl/manager/edukacja-finansowa-najmlodszych-jest-konieczna,,47741,161>

Zaleśkiewicz, T. (2011). Psychologia ekonomiczna. PWN.

Kiyosaki R., (2006). Bogaty ojciec, biedny ojciec.

Instytut Praktycznej Edukacji

*Dziękujemy za uwagę
życzymy
wielu udanych rozmów z dziećmi
oraz inteligencji finansowej 😊*

Jolanta Łysakowska i Tomasz Gluźniewicz

Fabryka Kreatywności